

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
31-05-2013

Uds. dato:
28-06-2013

Nummer:
91-13

J.nr.
1214806-12

Status: Gældende

Principafgørelse om: **arbejdsskade - EU regler - vandrende arbejdstager - lovvalg - Pensionsstyrelsen**

Lov:
Rådets forordning EØF nr. 833 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger - artikel 11 -

Resumé:
Principafgørelsen fastslår

Når der opstår tvivl om, hvorvidt en vandrende arbejdstager betragtes som udsendt eller udstationeret fra sit hjemland, skal Arbejdsskadestyrelsen forelægge spørgsmålet om, hvilket lands regler, der gælder, for Pensionsstyrelsen.

Anvendelse af dansk lovgivning for udenlandske vandrende arbejdstagere

Arbejdsskadestyrelsen skal tage stilling til spørgsmålet om, hvilket lands regler, der gælder, når en vandrende arbejdstager er kommet til skade på arbejdet i Danmark.

Arbejdsskadestyrelsen har kompetence til at træffe afgørelse om lovvalg. Når der er tvivl om, hvilket lands regler, der gælder, skal Arbejdsskadestyrelsen dog forelægge spørgsmålet for Pensionsstyrelsen (nu Udbetaling Danmark) og inddrager deres udtalelse i vurderingen af sagen.

Reglerne om lovvalg afgør ikke i sig selv, om der er ret til ydelser eller pligt til betaling af bidrag. Retten til ydelser skal vurderes efter national lovgivning.

Afgørelse:
1. Baggrund for at behandle sagen

At fastslå betingelserne for at kunne træffe afgørelse om, hvornår dansk lovgivning finder anvendelse i forbindelse med udenlandske vandrende arbejdstagere, der rammes af en arbejdsskade i forbindelse med arbejde i Danmark.

2. Reglerne

Vandrende arbejdstagere, der har benyttet sig af adgangen til at søge arbejde i et andet land, er omfattet af reglerne i EF forordning nr. 833 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Efter ordlyden af forordningen er en arbejdstager omfattet af den lovgivning, der gælder i det land, vedkommende udfører arbejde i. Det gælder uafhængigt af, om man bor i en anden medlemsstat, eller om den virksomhed, man arbejder for, har hjemsted eller bopæl i en anden medlemsstat end den, man arbejder i. Det følger af artikel 11 i forordningen.

Arbejdstageren er undtaget fra den nævnte hovedregel, hvis vedkommende kan anses for udstationeret for en virksomhed, i hvilket tilfælde det vil være lovgivningen i arbejdsgiverens hjemland, der gælder. Det følger af artikel 12 i forordningen.

Med mindre andet er bestemt, træffer den danske myndighed, der har kompetencen til at træffe afgørelse om ret til ydelser, også afgørelse om, hvorvidt dansk lovgivning skal anvendes i forbindelse med afgørelsen om ret til ydelser. Pensionsstyrelsen har kompetence til at træffe afgørelse, om nødvendigt i samarbejde med udenlandske myndigheder, i tilfælde som udsendelse/udstationering og arbejde i to eller flere medlemslande. Det fremgår af vejledning 9251 af 31. maj 2010 om EF-regler om social sikring, del II, kapitel 19.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

185-10: En dansk vikar, der gennem et dansk vikarbureau var formidlet til arbejde i Island, var ikke omfattet af loven om arbejdsskadesikring. Ankestyrelsen lagde vægt på, at vikaren ikke havde en E 101 blanket, der attesterer lovvalg, og at vikaren var blevet fritaget for betaling af AM-bidrag.

184-10: En dansk vikar, der gennem et dansk vikarbureau var formidlet arbejde i Norge, som er omfattet af EF forordning 1408/71, var omfattet af arbejdsskadesikringsloven. Ankestyrelsen lagde vægt på, at vikaren havde en E 101 blanket, der attesterer dansk lovvalg.

116-12: En udenlandsk professionel idrætsudøver var ansat i en dansk klub. Hun deltog i en kamp, hvor hun repræsenterede sit land og ikke Danmark. Vi fastslog, at idrætsudøveren ikke var omfattet af de danske regler om arbejdsskade. Vi fastslog samtidig, at reglerne om vandrende arbejdstagere ikke kunne føre til et andet resultat.

4. Den konkrete afgørelse

Begrundelsen for at dansk lovgivning finder anvendelse i din sag

Vi vurderer, at dansk lovgivning skal finde anvendelse ved vurderingen af spørgsmålet om anerkendelse af din arbejdsskade den 23. juni 2010 og udbetaling af erstatning.

Vi har lagt til grund, at du er polsk statsborger, og at du på skadestidspunktet arbejdede i Danmark for virksomhed X, som er hjemmehørende i Danmark.

Du er således en vandrende arbejdstager, der har benyttet dig af adgangen til at søge arbejde i et andet EU-land end Polen.

Det betyder, at vi skal tage stilling til, om det er dansk eller polsk lovgivning, der skal finde anvendelse ved spørgsmålet om anerkendelse af arbejdsskaden den 23. juni 2010.

Med mindre andet er bestemt træffer den danske myndighed, der har kompetencen til at træffe afgørelser om ret til ydelser, også afgørelse om lovvalg. Pensionsstyrelsen har kompetence til at træffe afgørelse om lovvalg, om nødvendigt i samarbejde med udenlandske myndigheder, i særlige tilfælde, der rejser spørgsmål om, hvorvidt der er tale om udsendelse/udstationering eller arbejde i to eller flere medlemslande.

På den baggrund har vi i din sag vurderet, at Arbejdsskadestyrelsen skulle forelægge spørgsmålet om lovvalg for Pensionsstyrelsen, inden de traf afgørelse om lovvalget.

Den 2. april 2012 fremkom Pensionsstyrelsen med en vejledende udtalelse i din sag om lovvalget. Heraf fremgår, at virksomhed X skal betragtes som din arbejdsgiver. Pensionsstyrelsen har indhentet oplysninger fra de polske myndigheder, hvoraf fremgår, at du ikke har et realiseret ansættelses- og arbejdsforhold med det polske firma Y. Du var derfor i ansættelsesperioden omfattet af de danske regler om social sikring efter de gældende EU-retlige regler.

Vi har ved afgørelsen lagt afgørende vægt på det forhold, at du på skadestidspunktet udførte arbejde i Danmark for virksomhed X, som er hjemmehørende i Danmark. Vi har videre tillagt det betydning, at Pensionsstyrelsen har udtalt, at den danske lovgivning om arbejdsskader skal anvendes i din arbejdsskadesag.

Udgangspunktet efter EU-retten er, at en person er omfattet af lovgivning om social sikring i det medlemsland, hvor han udfører arbejde som lønmodtager. Det er i den forbindelse afgørende, hvor beskæftigelsen fysisk udføres.

Dette udgangspunkt kan fraviges, når der er tale om en midlertidig udstationering af op til 24 måneders varighed fra et medlemsland til et andet. I en sådan situation vil sikrede fortsat være omfattet af lovgivningen i det medlemsland, som han fraflyttede.

Oplysningerne fremgår særligt af brev af 2. april 2012 fra Pensionsstyrelsen til Arbejdsskadestyrelsen samt samarbejdsaftale mellem virksomhed X og det polske firma Y fra oktober 2009.

Bemærkninger til klagen

Virksomhed X har klaget over denne afgørelse. De har anført, at det forhold at Pensionsstyrelsen i den vejledende udtalelse lægger til grund, at du ikke havde et formaliseret ansættelses- og arbejdsforhold i Polen, ikke ændrer på, at virksomhed X reelt var uden arbejdsgiverbeføjelser i forhold til dig.

Det er udokumenteret, at der var indgået en ansættelsesaftale mellem dig og virksomhed X, hvorimod der var indgået en samarbejdsaftale mellem virksomhed X og det polske firma Y, at det var sidstnævnte, der udsendte chauffører til Danmark, forsikrede dem og havde ansvaret for ansættelsen, ligesom det var sidstnævnte, der alene havde kompetencen til at opsige ansættelsesforholdet og havde beføjelser til at fastlægge de arbejdsopgaver, du skulle udføre, ligesom de også aflønnede dig. Endelig var det det polske firma Y, der foretog anmeldelse til det polske forsikringsselskab. Derfor er du omfattet af de polske sociale sikringsregler.

Vi bemærker, at vi har taget højde for oplysningerne ved vurderingen af din sag. Vi har ved afgørelsen lagt afgørende vægt på udtalelsen fra Pensionsstyrelsen og det forhold, at du på skadestidspunktet arbejdede i Danmark for virksomhed X. Det kan ikke medføre en fravigelse fra udgangspunktet, at det polske firma Y havde kompetence til at opsige dig og aflønne dig, eller at anmelde arbejdsskaden til de polske myndigheder.

Vi finder derfor, at du opfylder betingelserne for at få anerkendt din arbejdsskade efter den danske lovgivning om arbejdsskadesikring.

Vi stadfæster herefter Arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Oplysningerne i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af

- de oplysninger, som forelå, da Arbejdsskadestyrelsen traf afgørelse i sagen
- Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 3. juli 2012. Ved denne afgørelse fik du meddelelse om, at virksomhed X var at betragte som den sikringspligtige arbejdsgiver i sagen
- klagen til Ankestyrelsen
- Arbejdsskadestyrelsens brev om genvurdering
- Brev af 20. november 2012 fra advokat A
- Brev af 19. april 2012 fra advokat B